

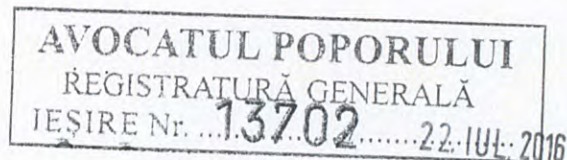
ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman

Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Înalta Curte de Casație și Justiție

Stimate domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 514 și următoarele din Codul de procedură civilă, vă înaintăm **Recursul în interesul legii** cu privire la interpretarea dispozițiilor **30 alin. (6) din Legea cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, art. 4 alin. (1), art. 6 alin. (1), art. 48 alin. (1) pct. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, cu modificările și completările ulterioare, art. 1 alin. (5) din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice și art. 8 din Anexa nr. 5 a Legii nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ.**

Avocatul Poporului

Victor CIORBEA

București, 22 iulie 2016

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman

Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Către,
Președintele Înaltei Curții de Casație și Justiție

În conformitate cu prevederile art. 514 și următoarele din Codul de procedură civilă, formulez prezentul

RECURS ÎN INTERESUL LEGII

În practica judiciară s-a constatat că nu există un punct de vedere unitar cu privire la problema de drept vizând „**Interpretarea și aplicarea dispozițiilor: 30 alin. (6) și art. 48 alin. (1) pct. 7 din Legea cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, art. 4 alin. (1), art. 6 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, cu modificările și completările ulterioare, art. 1 alin. (5) din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, art. 8 din Anexa nr. 5 a Legii nr. 63/2011**”.

Textele legale invocate se regăsesc în hotărârile instanțelor de judecată, respectiv în cererile de chemare în judecată îndreptate împotriva angajatorilor, prin care, **cei care au obținut titlul științific de doctor ulterior datei de 1.01.2010 au solicitat** (în limitele termenului de prescripție extinctivă a dreptului la acțiune și până la 6.04.2015, când a intrat în vigoare Legea nr. 71/2015), **plata unor despăgubiri**. Acestea reprezintă prejudiciul cauzat prin discriminare în comparație cu cei care au obținut titlul de doctor anterior datei de 1.01.2010 și care primesc acest spor sub forma sumelor compensatorii echivalente cu contravaloarea sporului de doctorat de 15% din salariul de bază.

Jurisprudența a primit următoarea configurare:

I. În sensul respingerii

Într-o primă opinie majoritară, instanțele au respins cererile de chemare în judecată formulate reținând, în esență, faptul că prevederile art. 30 alin. (6) din Legea nr. 330/2009 nu reglementează acordarea în continuare a unui spor permanent, ci o măsură tranzitorie pentru conservarea drepturilor persoanelor ce au beneficiat de sporuri cu caracter permanent acordate în luna decembrie 2009, sporuri care nu se mai regăsesc în anexele la Legea nr.330/2009 și nici nu au fost incluse în salariile de bază în soldele funcțiilor de bază sau, după caz, în indemnizațiile lunare de încadrare.

a) În acest sens, **Curtea de Apel Oradea**¹ a precizat că practica la nivelul curții și a instanțelor din subordine este în sensul respingerii² acțiunilor cu acest obiect pentru perioada anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 71/2015, având în vedere succesiunea actelor normative care au reglementat sporul de doctorat.

¹ **Anexa nr. 1** Adresa de înaintare nr. 1769/38/A/2016 din 5 mai 2016

² **Anexa nr. 1** Sentința civilă nr. 620/LM/2015, pronunțată de Tribunalul Bihor Secția I civilă în dosarul nr. 415/111/2015, menținută prin hotărârea de respingere a apelului,

Astfel, dispozițiile art. 90 alin. (5) din Legea nr. 128/1997 privind statul personalului didactic prevedeau acordarea sporului de doctorat în favoarea unor persoane care aveau dobândit titlul de doctor, însă aceste dispoziții legale au fost abrogate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 și nu se mai regăseau în Legea-cadru nr. 330/2009, fiind abrogat implicit și sporul de doctorat.

b) Din adresa de înaintare și din hotărârile judecătorești ale **Curții de Apel Timișoara**, reiese că jurisprudența unitară a Curții este în sensul respingerii³ cererilor de chemare în judecată. Astfel, în opinia instanțelor de judecată „faptul că personalului plătit din fonduri publice care a deținut anterior intrării în vigoare a Legii nr. 330/2009 și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010, titlul științific de doctor, i s-au achitat în continuare sumele de bani aferente sporului pentru titlul științific, în cuantumul convenit pentru luna decembrie 2009, sub forma unei sume compensatorii cu caracter tranzitoriu, nu vizează existența sau inexistența sporului pentru titlul științific de doctor, ci reprezintă o măsură tranzitorie până la cuprinderea integrală a acestora în drepturile salariale stabilite potrivit legii de salarizare unitară a personalului din fonduri publice⁴.”

c) Din adresa de răspuns a **Curții de Apel Bacău⁵ și din hotărârile anexate**, rezultă că „nu ne aflăm în prezența unei discriminării în cazul celor care au obținut titlul de doctor ulterior datei de 1 ianuarie 2010 întrucât, pe de o parte, sporul de 15% era prevăzut de lege în favoarea unei categorii determinate de persoane, care aveau titlul de doctor atunci când era în vigoare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, iar pe de altă parte, cei care au obținut titlul de doctor ulterior datei de 1 ianuarie 2010 se situează sub imperiul altui sistem de salarizare ce nu mai prevede plata sporului de doctorat. Totodată, faptul că sumele de bani aferente sporului de doctorat au fost menținute la plată în continuare sub forma unei sume compensatorii cu caracter

³ **Anexa nr. 1** Decizia civilă nr. 83 din 2 aprilie 2014, definitivă, pronunțată de Curtea de Apel Timișoara Secția Litigii de Muncă și Asigurări Sociale în dosarul nr. 13234/30/2012

⁴ **Anexa nr. 1** Decizia civilă nr. 339 din 25 martie 2015, pronunțată de Curtea de Apel Timișoara Secția Litigii de Muncă și Asigurări Sociale în dosarul nr. 4763/30/2014

⁵ **Anexa nr. 1** Adresa de înaintare nr. 1860/I/A/33 din 6 mai 2016

tranzitoriu pentru cei care aveau titlul de doctor anterior datei de 1 ianuarie 2010 a fost apreciat ca o măsură tranzitorie până la intrarea în vigoare a Legii cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, lege care nu a mai prevăzut acordarea acestui beneficiu”.

II. În sensul admiterii

a) Din adresa de înaintare a Curții de Apel Ploiești (decizia nr. 1264 din 10 noiembrie 2014, pronunțată de **Curtea de Apel Ploiești** în dosarul nr. 1314/114/2014) reiese că practica acestei instanțe precum și a instanțelor arondate, este *„în sensul admiterii cererilor de chemare în judecată și obligarea angajatorului pârât la acordarea cu titlul de despăgubiri a sumelor echivalente sporului de 15 % din indemnizația de încadrare brută lunară, ca urmare a obținerii titlului științific de doctor. S-a apreciat în cuprinsul hotărârilor judecătorești că tratamentul juridic în ceea ce privește acordarea drepturilor salariale suplimentare ca urmare a obținerii titlului științific de doctor este nejustificat și nu se poate susține că acesta decurge din aplicarea în timp a legilor ci chiar din prevederile Legii nr. 330/2009, Legii nr. 284/2010 și Legii nr. 63/2011. Astfel, criteriul de diferențiere este cel al momentului la care a fost obținut titlul de doctor, iar prin aplicarea acestui criteriu se ajunge la încălcarea principiului plății egale pentru muncă de valoare egală, fără ca acest tratament juridic diferit să fie justificat obiectiv de un scop legitim. La stabilirea cuantumului acestor despăgubiri s-a avut în vedere cuantumul drepturilor salariale încasate de un salariat ce ocupă o funcție similară având același grad și aceeași vechime în muncă, dar care a beneficiat de sporul de doctorat anterior intrării în vigoare a Legii nr. 330/2009, în limita termenului de prescripție și până la încetarea discriminării”*.

b) Din adresa de răspuns al **Curții de Apel Pitești**, reiese că la nivelul instanțelor judecătorești din circumscripția teritorială a Curții de Apel Pitești, acestea au avut o **practică neunitară** în această materie, în sensul că au existat atât soluții de admitere a acțiunilor formulate, cât și soluții de respingere a

acestora ca neîntemeiate. Astfel, în **sensul admiterii**, instanța de judecată⁶ a apreciat că există o discriminare evidentă între cadrele didactice care au beneficiat de remunerația aferentă titlului științific de doctor deoarece l-au avut în plată la data de 31 decembrie 2009 și cadrele didactice care nu beneficiază de același spor deoarece nu l-au avut în plată la data de 31 decembrie 2009. Nu este posibil ca îndeplinirea acelorași condiții într-un alt an să aducă unor categorii de persoane, aflate în situații identice, un tratament diferențiat fără a exista o justificare rațională și obiectivă în acest sens”.

III. Soluții de admitere și de respingere

1. Din adresa de înaintare a **Curții de Apel București** rezultă că „din analiza practicii judiciare conturate la nivelul secțiilor Curții și a instanțelor arondate, rezultă că:

a) în primul rând, există o practică judiciară neunitară cu privire la problema de drept semnalată;

b) în al doilea rând, că practica judiciară majoritară este în sensul admiterii cererilor reclamanților cu privire la constatarea discriminării între persoanele care au dobândit titlul științific de doctor în drept anterior datei de 1 ianuarie 2010 (data intrării în vigoare a Legii nr. 330/2009) și care beneficiau de sporul de 15 % și personale care au dobândit acest drept ulterior acestei date și obligarea angajatorilor la includerea sporului de 15 % în indemnizația de încadrare, dar și la plata acestuia pentru perioada scursă de la data dobândirii titlului și până la data includerii în indemnizația de încadrare”.

- În cadrul **Secției a VIII a contencios administrativ și fiscal** a Curții de Apel București practica judiciară este în sensul admiterii acestor cereri atât anterior⁷ intrării în vigoare a Legii nr. 71/2015, cât și ulterior. Astfel, prin hotărârile pronunțate s-a dispus obligarea angajatorilor la plata sumelor aferente

⁶ **Anexa nr. 2** Sentința civilă nr. 855/2014, pronunțată de Tribunalul Vâlcea -Secția I civilă în dosarul nr. 1217/90/2014 rămasă definitivă, prin neapelare, conform informațiilor publicate pe pagina oficială a instanțelor de judecată

⁷ **Anexa nr. 3** Decizia civilă nr. 6335 din 18 decembrie 2015d definitivă, pronunțată de Curtea de Apel București Secția a VIII a contencios administrativ și fiscal în dosarul nr. 301/116/2015

sporului pentru titlul de doctor prin includerea acestora în indemnizația de încadrare brută lunară.

- Practica **Secției a VII -a pentru cauze privind conflictele de muncă și asigurări sociale** a aceleași curți relevă câteva soluții de respingere⁸, ca neîntemeiate, a cererilor formulate, cu motivarea că atare drepturi se cuvin doar după apariția Legii nr. 71/2015 și că prin această lege s-ar fi înlăturat eventualele discriminări.

- Practica la nivelul **Secției a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale din cadrul Tribunalului București** este **neunitară**, fiind atât hotărâri de admitere⁹ a acestor cereri, cât și hotărâri de respingere. În cadrul Tribunalului Ialomița și Tribunalului Călărași opinia majoritară este în sensul admiterii cererilor.

- La nivelul Judecătoriei sectorului 5 a fost identificată practica judiciară de admitere a acestor tipuri de cerere¹⁰.

IV. Invocarea unor necompetențe/practică neunitară

Din adresa de înaintare a **Curții de Apel Galați**¹¹, reiese că la nivelul curții *„practica este unitară, în sensul că prin jurisprudența Curții Constituționale s-a decis că instanțele judecătorești nu au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, întrucât astfel s-ar pune în discuție competențele legislativului”*.

Pe de altă parte, din cuprinsul acestei adrese reiese că punctul de vedere exprimat al Tribunalul Vrancea este în sensul că sporul de doctorat trebuie acordat și celor care au obținut titlul de doctor după 1 ianuarie 2010, având în vedere dispozițiile art. 1 alin. (5) din Legea nr.285/2010 care permite introducerea sporului în salariul de bază și situația discriminatorie care s-ar

⁸ **Anexa nr. 3** Decizia civilă nr. 374 din 25 ianuarie 2016, pronunțată de Curtea de Apel București Secția a VII -a pentru cauze privind conflictele de muncă și asigurări sociale în dosarul nr. 2786/3/2015

⁹ **Anexa nr. 3** Sentința Civilă nr. 6201 din 27 mai 2014, pronunțată de Tribunalul București Secției a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale în dosarul nr. 16233/3/2013, menținută de Curtea de Apel Pitești, prin respingerea recursului formulat de Înalta Curte de Casație și Justiție

¹⁰ **Anexa nr. 3** Sentința civilă nr. 4625 din 27 iunie 2014 pronunțată de Judecătoria Sectorului 5 în dosarul nr. 7290/302/2013 rămasă definitivă prin respingerea apelului prin Decizia civilă nr. 2280A din 29 iunie 2015, pronunțată de Tribunalul București- Secția a V a Civilă;

¹¹ Adresa nr. 2425/I/A/22 din 6 mai 2016, înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 9033 din 9 mai 2016;

menține între cei care au obținut titlul anterior și ulterior datei de 1 ianuarie 2010.

În plus, se precizează în aceeași adresă că la **Tribunalul Galați Secția I civilă există practică neunitară** în sensul că unele cauze au fost admise, altele fiind respinse. În cazul celor admise (**Sentința civilă nr. 121 din 5 februarie 2016 pronunțată de Tribunalul Galați în dosarul nr. 3125/121/2015, care până la data formulării prezentului recurs în interesul legii nu a fost apelată**), pârâții - angajatorii au fost obligați la calcularea și acordarea de despăgubiri reclamanților-angajați constând în contravaloarea sumei compensatorii, reprezentând sporul pentru titlul de doctor de 15% din indemnizația lunară de încadrare brută lunară, începând cu anul 2010, sau după caz 2011/2012 și în continuare pentru viitor, prin includerea acesteia în indemnizația lunară de încadrare, instanța de judecată reținând că „...**există o situație discriminatorie între deținătorii titlurilor de doctor obținute anterior datei de 31 decembrie 2009 și cei care au obținut acest titlu după această dată. Astfel, angajații care au obținut titlul de doctor după intrarea în vigoare a legii unice de salarizare sunt în situație comparabilă cu cei care au obținut acest grad academic înainte de intrarea în vigoare a legii în cauză. Ambele categorii au obținut o calificare academică, prin care se presupune că adaugă un plus de valoare muncii prestate. Însă momentul obținerii titlului de doctor este cel care determină tratamentul mai puțin favorabil**”¹².

V. A fost observat și un alt tip de cazuistică judiciară, circumscris unor soluții prin care, potrivit obiectului cererilor de chemare în judecată, instanțele au respins acțiunea prin care se solicita restituirea sumelor de bani reprezentând sporul pentru titlul științific de doctor, ca urmare a controlului efectuat de Curtea de Conturi, începând cu data de 3.12.2010. Astfel, instanța a reținut că în cazul în care „pârâtei nu i-ar fi fost plătită suma de 3.264 lei, în considerarea faptului

¹² Adresa nr. 2425/I/A/22 din 6 mai 2016, înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 9033 din 9 mai 2016, pagina 3, paragraful 4

că aceasta nu a obținut titlul de doctor înainte de 2010, cum este situația altor salariați, care au beneficiat de acest spor, se ajungea la crearea unei discriminări între deținătorii titlurilor de doctor obținute anterior datei de 31.12.2009 și cei care le-au obținut după această dată. Or, în cazul sporului de doctorat, se poate observa că legea a menționat acest spor, prin introducerea acestuia în salariul de bază, pentru un grup de cadre didactice și a înlăturat posibilitatea obținerii acestuia, ca și parte a aceleiași clase profesionale și a faptului că desfășoară aceeași activitate¹³.

VI. Neidentificarea unei practici neunitare

a) **Curtea de Apel Târgu-Mureș**¹⁴ a precizat că nu au fost identificate hotărârile judecătorești relevante având ca obiect problema de drept menționată în adresă;

b) **Curtea de Apel Brașov**¹⁵ a comunicat că pe rolul Curții și a tribunalelor din circumscripția judiciară nu au fost înregistrate cauze cu un astfel de obiect.

Dispozițiile legale incidente în speță:

1. Art. 30 alin. (6) din **Legea nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice** stabilește că *„pentru persoanele ale căror sporuri cu caracter permanent acordate în luna decembrie 2009 nu se mai regăsesc în anexele la prezenta lege și nu au fost incluse în salariile de bază, în soldele funcțiilor de bază sau, după caz, în indemnizațiile lunare de încadrare, sumele corespunzătoare acestor sporuri vor fi avute în vedere în legile anuale de salarizare, până la acoperirea integrală a acestora”*.

¹³ **Anexa nr. 4** Sentința civilă nr. 1744 din 25 noiembrie 2015, pronunțată de Tribunalul Suceava în dosarul nr. 4076/86/2015, definitivă prin decizia nr. 327/23.03.2016 a Curții de Apel Suceava, Sentința civilă nr. 1745 din 25 noiembrie 2015, pronunțată de Tribunalul Suceava -Secția I civilă în dosarul nr. 4103/86/2015, rămasă definitivă prin neapelare

¹⁴ **Anexa nr. 5** Adresa de înaintare nr. 960 din 28 aprilie 2016

¹⁵ **Anexa nr. 5** Adresa de înaintare nr. 987/33 din 29 aprilie 2016

2. Art. 48 alin. (1) pct. 7 din **Legea nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice** prevede că „*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 314 din 7 aprilie 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția art. 10 alin. (8), art. 11 alin. (4), art. 12-14, art. 15 alin. (1), art. 17, art. 22-29, art. 30-31, art. 31¹ alin. (2), art. 32-34 și art. 37-41*”.

3. Art. 4 alin. (1) din **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar** „*Începând cu luna ianuarie 2010, întregul personal din sectorul bugetar încadrat în autoritățile și instituțiile publice prevăzute la art. 2 alin. (1) și (3) din Legea-cadru nr. 330/2009 va fi reîncadrat corespunzător tranșelor de vechime în muncă și pe funcțiile corespunzătoare categoriei, gradului și treptei profesionale avute la 31 decembrie 2009*”.

4. Art. 6 alin. (1) din **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar** „*în cazul în care drepturile salariale determinate în conformitate cu Legea-cadru nr. 330/2009 și cu prezenta ordonanță de urgență sunt mai mici decât cele stabilite prin legi sau hotărâri ale Guvernului pentru funcția respectivă pentru luna decembrie 2009 se acordă o sumă compensatorie cu caracter tranzitoriu care să acopere diferența, în măsura în care persoana își desfășoară activitatea în aceleași condiții. Această sumă se include în salariul de bază, solda/salariul funcției de bază sau indemnizația lunară de încadrare, după caz, dar nu este luată în calcul la determinarea altor drepturi de natură salarială care se stabilesc în funcție de acestea*”.

5. Art. 1 alin. (5) **din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice** „în salariul de bază, indemnizația lunară de încadrare, respectiv în solda funcției de bază/salariul funcției de bază aferente lunii octombrie 2010 sunt cuprinse sporurile, indemnizațiile, care potrivit Legii-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare, făceau parte din salariul de bază, din indemnizația de încadrare brută lunară, respectiv din solda/salariul funcției de bază, precum și sumele compensatorii cu caracter tranzitoriu, acordate potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, cu modificările ulterioare. Sporurile stabilite prin legi sau hotărâri ale Guvernului necuprinse în Legea-cadru nr. 330/2009, cu modificările ulterioare, și care au fost acordate în anul 2010 ca sume compensatorii cu caracter tranzitoriu sau, după caz, ca sporuri la data reîncadrării se introduc în salariul de bază, în indemnizația de încadrare brută lunară, respectiv în solda/salariul de funcție, fără ca prin acordarea lor să conducă la creșteri salariale, altele decât cele prevăzute de prezenta lege.

6. Art. 8 din Anexa nr. 5 din **Legea nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ**, „persoanele care la data de 31 decembrie 2009 beneficiau de un spor pentru titlul științific de doctor beneficiază de o compensație tranzitorie calculată prin aplicarea procentului de 15% la salariul de bază stabilit potrivit prezentului capitol, calculat ca sumă între lit. A, B, C, D, E ale art. 3”.

7. Prevederile art. 5 alin. (1¹) din **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, cu**

modificările și completările ulterioare, așa cum a fost adoptată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, dispune că *”Prin nivel de salarizare în plată pentru funcțiile similare se înțelege același cuantum al salariului de bază cu cel al salariaților având aceeași funcție, în care au fost incluse, după data de 31 decembrie 2009, sumele aferente salariului de încadrare, precum și sumele aferente sporurilor de care au beneficiat înainte de această dată, dacă salariatul angajat, numit sau promovat îndeplinește aceleași condiții de studii - medii, superioare, postuniversitare, **doctorale** -, de vechime și își desfășoară activitatea în aceleași condiții, specifice locului de muncă la data angajării sau promovării”*.

* * *

Apreciem că a doua orientare a jurisprudenței, respectiv admiterea cererilor de chemare în judecată este în litera și spiritul legii, în principal, pentru evitarea oricărei forme de discriminare între persoanele care dețin titlului științific de doctor.

Precizări prealabile

Sistemul de salarizare are la bază, potrivit dispozițiilor art. 3 lit. c) din Legea nr. 284/2010, **principiul echității și coerenței, prin crearea de oportunități egale și remunerație egală pentru muncă de valoare egală, pe baza principiilor și normelor unitare privind stabilirea și acordarea salariului și a celorlalte drepturi de natură salarială ale personalului din sectorul bugetar.**

Din practica judiciară examinată, reiese că, în unele cazuri, nu a fost respectat principiul egalității și nediscriminării, principiu care în această materie, presupune plata egală pentru muncă egală. **Situația discriminatorie constă în esență, în acordarea sporului respectiv ca parte a salariului de bază, doar pentru cadrele didactice care au obținut acest titlul academic de doctor, anterior datei de 31 decembrie 2009.**

În privința acordării sporului pentru deținerea titlului științific de doctor, precizăm următoarele:

a) Prin Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic s-a prevăzut la art. 50 alin. (10) că *„personalul didactic din învățământul preuniversitar, care are titlul științific de doctor, este remunerat cu 15% în plus la salariul de bază”*.

Dispozițiile Legii nr. 330/2009 (în prezent, abrogată) nu mai prevedeau sporul de 15% pentru titlul științific de doctor, însă „sporul” respectiv a fost preluat în cuantumul din anul 2009 și inclus într-o sumă tranzitorie. Concret, actul normativ cadru conține regula desprinsă din conținutul art. 30 alin. (6) în sensul că *„pentru persoanele ale căror sporuri cu caracter permanent acordate în luna decembrie 2009 nu se mai regăsesc în anexele la prezenta lege și nu au fost incluse în salariile de bază, în soldele funcțiilor de bază sau, după caz, în indemnizațiile lunare de încadrare, sumele corespunzătoare acestor sporuri vor fi avute în vedere în legile anuale de salarizare, până la acoperirea integrală a acestora”*.

Ulterior, în completare, a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, care la art. 6 alin. (1) a prevăzut că în cazul în care drepturile salariale determinate în conformitate cu Legea-cadru nr. 330/2009 și cu prezenta ordonanță de urgență sunt mai mici decât cele stabilite prin legi sau hotărâri ale Guvernului pentru funcția respectivă pentru luna decembrie 2009 se acordă o sumă compensatorie cu caracter tranzitoriu care să acopere diferența, în măsura în care persoana își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

Prin Legea nr. 71/2015 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, au fost înlăturate discriminările dintre salariați care au titlul științific de doctor aflați în aceleași condiții de muncă, ordonatorul de credite fiind obligat să

respecte principiul egalității în drepturi și cel al nediscriminării în cadrul relațiilor de muncă, prin aplicarea aceluiași sistem de salarizare pentru toți salariații aflați în aceeași situație juridică (aceiași grad de pregătire profesională).

b) În esență, până la apariția Legea nr. 71/2015, situația acordării sporului pentru titlul științific de doctor, poate fi reținută astfel: legea a menținut acest spor, prin introducerea acestuia în salariul de bază, pentru salariați și a înlăturat posibilitatea obținerii acestuia, ca și parte a aceleiași indemnizații de bază, pentru alți salariați, deși ambele categorii aparțin aceleiași clase profesionale și desfășoară aceeași activitate, **pe criteriul temporal, - aplicarea mai multor acte normative diferite.**

În opinia noastră, **acordarea sporului de doctorat în mod diferit unor persoane care au aceeași funcție, același nivel de studii, aceeași calificare profesională, desfășoară aceeași activitate și au aceeași vechime în funcție, având drept temei criteriul temporal este clar de natură să conducă la existența unei discriminări, aspect care în speță, apreciem că poate fi îndreptat doar prin pronunțarea unei decizii în sensul admiterii recursului în interesul legii.**

c) De altfel, în sensul celor de mai sus, Înalta Curte de Casație și Justiției - Secția de contencios administrativ și fiscal - a stabilit că existența o discriminare în cazul art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 285/2010, prin aplicarea a două acte normative diferite, respectiv, Legea nr. 330/2009 și Legea nr. 285/2010. Astfel, instanța supremă a considerat că *"principiul de ordine publică, constituțional la muncă egală, salariu egal exclude orice discriminare în materia salariului. În speță, se apreciază că, diferența de salarizare care rezultă din aplicarea prevederilor art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 285/2010, este nejustificată obiectiv și rezonabil, criteriul temporal nefiind identificat ca sursă constituțională pentru acordarea unor salarii/remunerații diferite."* Totodată, *"s-a considerat că prin norma criticată s-a instituit un criteriu care*

nu poate justifica obiectiv și rezonabil diferența de salarizare între judecători și procurori sau altă categorie de personal din sistemul public, atunci când îndeplinesc aceeași funcție, la același nivel al instanței, și au aceeași calificare profesională.”

Cu alte cuvinte, în opinia Înaltei Curți de Casație și Justiție, *”tratamentul juridic diferențiat în raport de un criteriu temporal (data de 01.01.2011) nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, câtă vreme, prin ipoteză, judecătorul vizat are aceeași calificare profesională, exercită aceeași funcție, la același nivel al instanței cu colegii săi care primesc o remunerație mai mare. În cauză nu este aplicabil principul a nu distinge nu înseamnă a discrimina câtă vreme situația expusă nu are particularități ce ar necesita o tratare diferențiată.”* (Dosarele nr. 571D/2015 și nr. 586D/2015).

d) Art. 16 alin. (1) din Constituție garantează egalitatea în fața legii și autorităților publice fără privilegii și fără discriminări. Egalitatea este un principiu constituțional complex¹⁶. Transpunând în practică dispozițiile constituționale mai sus menționate, art. 5 din Codul muncii **interzice discriminarea, prevăzând că în cadrul relațiilor de muncă funcționează principiul egalității de tratament față de toți salariații și angajatorii, orice discriminare directă fiind interzisă.**

Potrivit definiției legale¹⁷, prin *discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.* La alin. (11) al art. 2 din Ordonanța de

¹⁶ Acest principiu este preluat în mai multe acte normative, ex. art. 5 din Codul Muncii

¹⁷ Art. 2 alin. (1) din Ordonanța de Guvern nr. 137/2000

Guvern nr. 137/2000, se precizează că acest comportament atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală după caz, în condițiile legii. Adresanții acestei reglementări sunt persoanele fizice sau juridice publice sau private precum și instituțiile publice care prin actele sau faptele lor pot genera situații discriminatorii. Pe baza acestor argumente, se poate concluziona că nediscriminarea funcționează ca un principiu general atașat tuturor actelor și faptelor juridice, impunându-se în egală măsură particularilor și autorităților.

Totodată, *Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice* (ratificat prin Decretul nr. 212/1974) în art. 26 a stabilit că **toate persoanele sunt egale în fața legii și sunt îndreptățite fără nicio discriminare, la protecție egală efectivă împotriva discriminării în baza oricărui criteriu.**

Art. 23 alin. (2) din Declarația Universală a Drepturilor Omului prevede în mod expres că „*toți oamenii, fără nicio discriminare, au dreptul la salariu egal pentru munca egală*”. Carta socială europeană revizuită (ratificată de România prin Legea nr. 74/1999) instituie necesitatea adoptării (de către statele care au acceptat Carta referitor la o salarizare echitabilă), măsurile necesare în vederea garantării unei salarizării echitabile, care să țină cont inclusiv de dreptul la o salarizare egală pentru muncă de valoare egală.

În baza art. 14 *din Convenția Europeană a Drepturilor Omului*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că **diferența de tratament devine o discriminare în măsura în care se introduc distincții între situații analoge și comparabile.** Potrivit Hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului, pronunțată în cauza Incze contra Austriei la 28.05.1995, *noțiunea de discriminare, în sensul dispozițiilor art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, cuprinde, în general, cazurile în care un individ sau un grup de indivizi se vede, fără justificare adecvată, mai bine tratat decât altul, chiar dacă dispozițiile Convenției nu impun să-i fie acordat un tratament mai favorabil.*

În cauza Driha contra României (Hotărârea din 21 februarie 2008), instanța europeană a constatat existența discriminării între reclamant și alte persoane care aparțineau aceleași categorii profesionale.

Referitor la respectarea principiului plății egale pentru muncă egală, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a hotărât în ședința din data de 20 noiembrie 2013 că „art. 30 alin. (6), art. 48 alin. (1) pct. 7 din Legea nr. 330/2009 coroborat cu art. 6 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 prin care se reglementează abrogarea sporului de doctor și includerea unei compensații în salariul de bază, are efectele unei discriminări indirecte pentru angajații care au obținut titlul academic de doctor după intrarea în vigoare a celor două acte normative mai sus amintite. Prin această soluție legislativă se încalcă principiul **plății egale pentru munca egală**, respectiv principiul nediscriminării. Legiuitorul are dreptul de a modifica, suspenda sau anula sporuri, indemnizații, salarii periodice și alte stimulente, în funcție de categoriile de personal cărora li se acordă, doar cu respectarea principiului egalității. Legiuitorul, în acest caz, a menținut un spor pentru un grup de angajați și a anulat posibilitatea obținerii sporului, compensării, pentru celălalt grup, în condițiile în care ambele grupuri fac parte din aceeași categorie de personal, respectiv magistrați. În cazul ambelor grupuri suntem în prezenta aceleiași categorii de angajați, care, prin obținerea titlului de doctorat, se presupune ca adaugă un plus de valoare muncii prestate. Cu respectarea Deciziei Curții Constituționale nr.997/2008, a Deciziei nr. 5060 din 18.04.2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, C.N.C.D. recomandă Consiliului Superior al Magistraturii și Ministerului Justiției să întreprindă demersurile necesare în vederea armonizării legislației în cauza cu principiul egalității și nediscriminării în raporturile de muncă”.

În contextul celor de mai sus, observăm că prin **Decizia nr. 1/1994**, Curtea Constituțională a stabilit că „principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea el nu exclude ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. În consecință, un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în

respectul principiului egalității cetățenilor în fata legii și a autorităților publice”.

În speță, persoanele care au obținut titlul de doctorat după 1 ianuarie 2010, sunt în aceeași situație juridică cu cei care au obținut anterior datei de 2010, titlul de doctor, criteriul temporal nejustificând lipsirea celor din a doua categorie de acordarea sporului de doctorat.

În concluzie, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale menționate, apreciem că se impune înlăturarea oricăror forme de discriminare dintre salariați care au titlul științific de doctor aflați în aceleași condiții de muncă, indiferent de momentul obținerii lui. În opinia Avocatului Poporului, **beneficiază de sporul de titlu științific de doctor și persoanele care au obținut acest titlu ulterior datei de 1 ianuarie 2010.**

*

*

*

Pentru aceste motive, în temeiul art. 517 din Codul de procedură civilă, solicit admiterea recursului în interesul legii și pronunțarea unei decizii prin care să se asigure interpretarea și aplicarea unitară a legii.

În susținere, depunem, în copie, înscrisurile care fac obiectul anexelor 1-5 atașate prezentului recurs în interesul legii.

Avocatul Poporului

Victor Ciorbea